

Riksdagen Uppteckningar vid EU-nämndens sammanträden 2015/16:1

Tisdagen den 22 september

§ 1 Rättsliga och inrikes frågor

Statssekreterare Lars Westbratt

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 14 september 2015

Information och samråd inför extra möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 22 september 2015

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Då välkomnar vi Lars Westbratt och övriga från Justitiedepartementet hit till salen. Vi har redan skött all formalia, så det är bara att sätta i gång. Varsågod, statssekreteraren!

Anf. 2 Statssekreterare LARS WESTBRATT:

Vi börjar med återrapporteringen från den 14 september. Här finns en skriftlig rapport. Jag kan bara kort säga att det mötet inte resulterade i att några rådsslutsatser kunde antas över huvud taget, eftersom medlemsstaterna inte var överens om de förslag som fanns när det gäller tillfälligt den tvingande omfördelningsmekanismen för 120 000 personer från Italien, Grekland och Ungern. Man kommer alltså att fortsätta den diskussionen på ministerrådets möte senare i dag.

När det gäller punkt 2 vill jag säga att några A-punkter inför rådsmötet ännu inte har presenterats.

Vi kommer då till punkt 3, Förslag till rådets beslut om fastställande av provisoriska åtgärder på området internationellt skydd till förmån för Italien, Grekland och Ungern.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Désirée Pethrus har en fråga om återrapporten.

Anf. 4 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Det står ”NO” bland länderna i återrapporten. Var Norge med på det här mötet, eller är det något annat land som avses?

Anf. 5 Statssekreterare LARS WESTBRATT:

Det är Norge.

Anf. 6 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Var det fler inbjudna länder på mötet som inte är med i EU-samarbetet?

Anf. 7 Statssekreterare LARS WESTBRATT:

Island, Schweiz och Norge tror jag var med.

Anf. 8 ORDFÖRANDEN:

Det finns inga fler frågor på återrapporten.

Då kan Lars Westbratt fortsätta.

Anf. 9 Statssekreterare LARS WESTBRATT:

Vi är alltså på punkt 3. Det extrainsatta RIF den 22 september är en uppföljning av mötet den 14 september eftersom man inte kom överens om fördelningen av de 120 000 personer som är i behov av skydd. Det som har hänt under förra veckan och i helgen är egentligen följande. Ungern har sagt att man inte vill bli föremål för omfördelning. Den kvot som låg på Ungern var 54 000 platser. Nu har man diskuterat något om hur de platserna skulle fördelas. Diskussionen har även rört möjligheten för en medlemsstat att avstå från att delta i omfördelningen. Detta är de frågor som just nu diskuteras i Coreper.

Efter behandlingen i Coreper i söndags cirkulerades ett nytt förslag från ordförandeskapet, som innebar att de 54 000 platserna skulle läggas i en särskild pott. Kommissionen skulle då kunna ge förslag till rådet om vi bedömde att medlemsstaterna skulle vara i en sådan krissituation som har nämnts här på grund av högt migrationstryck, alternativt att en medlemsstat själv kunde meddela rådet och kommissionen om sin krissituation.

Om något förslag om att använda de 54 000 inte inkommer inom en period av 17–18 månader skulle de 54 000 som finns i potten fördelas till Italien och Grekland ändå.

När det gäller möjligheten att undgå att ta emot personer i behov av skydd föreslås också att en medlemsstat ska kunna meddela kommissionen och rådet om att man tillfälligt inte kan delta i omfördelningen. På förslag från kommissionen kan rådet då besluta om en tillfällig suspendering med upp till 30 procent av den tilldelade kvoten. Om det finns skäl kan kommissionen föreslå att skjuta upp tidpunkten för att genomföra den del av omfördelningen som återstår med upp till tolv månader efter att detta beslut har upphört att gälla. Det innebär att omfördelningen av de 120 000 personerna ska ha genomförts inom senast tre år.

I en separat deklaration förutses kommissionen komma att uttala att man vid behov kommer att föreslå ytterligare nödgärder för att upprätthålla den totala siffran på 120 000 personer som ska omfördelas. I ursprungsförslaget, som ni kanske kommer ihåg, kunde man köpa sig fri med 0,002 procent av bnp under max tolv månader. Det har alltså skett en förändring i diskussionerna.

Den övergripande svenska prioriteringen är att ett beslut om tvingande tillfällig omfördelningsmekanism som omfattar 120 000 personer i behov av skydd ska fattas och att så många länder som möjligt är med

och tar emot. Vi kan även godta förslaget om att lägga de 54 000 platser som är avsedda för Ungern i den särskilda pott som man har föreslagit.

Regeringen anser också att det är viktigt att alla medlemsstater deltar, och regeringen anser även att möjligheten att avstå från att ta emot personer i behov av skydd bör begränsas så mycket som möjligt.

Nu ska vi komma ihåg att det pågår ett arbete i Coreper. Vi har inte fått något papper än, men det kommer så småningom ett papper från ordförandeskapet. Det kan kanske komma att bli ett mycket snabbt förfarande i och med att RIF ska hållas. Om jag får föreslå skulle jag vilja att vi hade något slags skriftligt förfarande innan RIF startar, så snart ordförandeskapet har skrivit sitt slutgiltiga papper.

Anf. 10 ORDFÖRANDEN:

De 30 procenten som man kunde köpa sig fri från, handlar det alltså om max 30 procent? Och hur lång var den tillfälliga undantagsperioden?

Anf. 11 Statssekreterare LARS WESTBRATT:

Det som skiljer gentemot de förslag som har kommit upp under Coreperdiskussionerna är att det nu egentligen inte finns någon möjlighet att köpa sig fri längre. Man kan bli fri från 30 procent under en uppskjutandeperiod i stället. Den perioden är på tre år. Inom tre år måste alltså alla länder uppnå en fördelning av dessa 120 000 personer.

Att det inte finns möjlighet att köpa sig fri tycker vi är positivt. Alla länder ska vara med.

Låt mig också säga att det bara är på förslag från kommissionen som man ska få skjuta upp 30 procent. Det räcker alltså inte med att ett land självt säger att man vill skjuta upp, utan det är en process runt detta. Rådet ska också besluta om detta. Det kommer inte att vara alldeles enkelt.

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Nu tar vi en vända med sakfrågor.

Anf. 13 MIKAEL CEDERBRATT (M):

Det har sagts tidigare, men jag tycker ändå att det ska sägas i varje sammanhang då vi talar om detta att Sverige och Tyskland har tagit ett stort ansvar och ska fortsätta ta lika stort ansvar. Det är dock viktigt att fler länder gör mer.

Jag skulle vilja höra lite om hur diskussionerna går. Lite har statssekreteraren refererat här, men jag skulle gärna vilja ha en liten odysse över hur positioneringen är bland olika länder, om det finns kvoteringar mellan olika länder och liknande.

Det skarpa verktyget när det gäller fördelning är att hitta en nyckel som fungerar någorlunda objektivt. Vi har haft ett förslag, bland annat om detta med 10 procent för tidigare mottagna flyktingar. Finns den fördelningsnyckeln kvar i diskussionerna, och vad är i så fall regeringens ståndpunkt vad gäller de 10 procenten och tidigare mottagna flyktingar?

Vi moderater tycker att det är viktigt att man kommer till skott nu, för det finns en risk för att EU:s trovärdighet när det gäller att agera i svåra

2015/16:1
22 september

frågor kan få sig en rejäl smäll om man inte kommer till beslut. Samtidigt är det så att de beslut som nu fattas och de principer man nu sätter ned foten om kommer vi att få leva med. Därför är mina sista frågor: Vad har regeringen för förhandlingsstrategi när man närmar sig den här frågan? Vad händer om man inte ändrar detta med de 10 procenten och vad händer om fördelningsnyckeln inte är med? Jag vill gärna höra lite diskussion om detta.

Jag vill också nämna vår avvikande mening när det gäller arbetskraftsinvandring.

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Då har vi noterat detta.

Anf. 15 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag funderar också på detta med fördelningsnyckel. Någon typ av fördelningsnyckel måste vi ju använda oss av i det här fallet eftersom man nu diskuterar om alla 120 000 är tvingande kvot.

Jag skulle vilja få klarlagt hur denna fördelningsnyckel kommer att fungera. Kommer det att fördelas utifrån bnp enligt tidigare förslag, eller hur kommer man att fördela dessa asylsökande? Jag tycker att detta är en adekvat frågeställning, särskilt sett ur en kontext där Sverige under väldigt lång tid i en extrem situation har en väldigt hög mottagning. Det finns också exempel på andra länder som kanske skulle ha olika förutsättningar. Jag menar att det kanske inte är möjligt att genomföra ett system som funkar lika för alla utan att ta in alla typer av variabler. Att man gör en ren beräkning utifrån bnp är ett system jag inte tror skulle fungera.

Anf. 16 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Efter det förra rådsmötet rapporterades det att det fanns en kvalificerad majoritet som skulle kunna fatta beslut eftersom det är ett RIF-råd och inte ett toppmöte eller europeiskt råd där det krävs enhällighet. Kvarstår enligt er bedömning den möjligheten, alltså att det finns en kvalificerad majoritet, så att det går att få någon typ av beslut i närtid, helst i dag?

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Ordföranden har också en fråga. Nu tar ju dessa länder emot kanske 20 000 per vecka framöver. I sammanhanget är 120 000 under tre år en ganska liten siffra. Har man diskuterat vad som händer om vi behöver fördela fler än 120 000? Hur går de diskussionerna i sådana fall?

Anf. 18 TINA ACKETOFT (FP):

Jag instämmer i min allianskollegers och ordförandens frågeställningar, naturligtvis, men jag är också mycket intresserad av att få höra vad Sverige har för strategi. Vi märker ju att detta inte kommer att gå lätt. Vi får nog vara förberedda på alla möjliga krumbukter i detta spel. Vilka allierade ser regeringen? Är det bara Tyskland, eller har vi fler, och vad har man för strategi för att verkligen få en lösning på detta? Precis

som ordföranden uttrycker undrar jag också vad det finns för förutsättningar att utöka antalet utöver de 120 000?

2015/16:1
22 september

Anf. 19 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Ordförande! Det finns många olika frågor i det här sammanhanget som man skulle behöva ta upp, och de kanske skulle kräva långa svar och diskussioner.

Precis som andra undrar jag över detta med omfördelningsmekanismen och antalet omfördelade. Hur många är det som söker sig till de länder som vi ska omfördela ifrån, och hur förhåller det sig till den siffra vi säger att vi ska ta från dessa länder? Hur många procent är det vi lovar att hjälpa till med?

I dag fungerar inte registreringen, vad jag förstår. Den fungerar inte i Grekland, och nu säger Ungern att man inte registrerar personer som kommer in, utan man släpper in folk, för man har inte möjlighet att registrera. Det sa man på radion i går. Då fungerar ju inte Dublinförordningen. Vad tänker EU-länderna då att man ska göra åt Dublinförordningen? Ska den upphävas, eller vad ska man konkret göra för att få detta att fungera med gränsbevakningen?

Sedan vill jag ta upp Turkiets roll. Det står att man ska hjälpa Turkiet. Många av smugglarna håller på med trafficking, droger och annan handel. Vilka möjligheter har man i Turkiet att bekämpa smuggling och kriminalitet?

Till slut kommer jag till det som är Kristdemokraternas hållning. Vi måste få till stånd någon typ av humanitära visum för att få något slags ordning och reda där människor ska kunna söka visum på EU-kontor utanför EU. Det gäller framför allt de människor som inte är så starka. De som nu ger sig i väg är de allra starkaste. De som är svaga, till exempel personer med funktionsnedsättning, har inte en chans att ta sig i väg. Sverige har en tradition att försöka hjälpa även personer som har svagheter.

Det är väldigt många frågor som hänger i luften när det gäller hur vi ska få hela omfördelningssystemet att fungera på sikt, även om det naturligtvis är viktigt att vi driver den här frågan och att fler tar sitt ansvar. Kan man få höra detta lite mer konkret och få lite mer kött på benen från statssekreteraren?

Anf. 20 JENS HOLM (V):

Det är viktigt att vi får någon form av omfördelning. Jag har frågor om omfördelningen och tidsplanen.

Omfördelningen ska ske inom tre år, vilket är en väldigt lång tid. Situationen är akut. Dessutom räcker det egentligen inte med 120 000. Vad gör man om man ser att man måste omfördela fler?

Min andra fråga gäller tidsplanen för detta. Finns det en tidsplan, så att den absolut största delen av dessa 120 000 ändå fördelas i närtid? Det får inte dröja tre år innan det händer något, för då är det totalt ett slag i luften.

Anf. 21 JAN-OLOF LARSSON (S):

Ordförande! Min fråga hänger lite grann ihop med Eskil Erlandssons fråga om huruvida det är majoritetsbeslut eller inte. Under den svenska ståndpunkten här står vad vi nog alla tycker, nämligen att bördan ska fördelas över alla länder, så att så många länder som möjligt är med och tar emot. Lite längre ned står det att man så långt det är möjligt ska begränsa att man kan avstå. Vad menar man då med "så långt som möjligt"? Hur många länder är det som kan avstå?

Anf. 22 Statssekreterare LARS WESTBRATT:

Jag ska försöka besvara frågorna så gott det går.

Hur har diskussionerna gått över huvud taget? Det har varit en del förslag som kommit upp. Det har varit flera Corepermöten. Det är väl det tredje Corepermötet sedan vi sist sågs som nu kommer att hållas. Det kommer upp nya förslag, och det diskuteras. Förslag dras tillbaka, och det kommer andra förslag i stället.

Det senaste förslaget är just detta att man ska kunna skjuta 30 procent tre år framåt i tiden. Tidigare har det funnits förslag om att man ska kunna avstå under en period om sex månader och om att man till viss del ska kunna köpa ut sig mot en kostnad. Detta är en rörlig materia som förändras fort. Det handlar om strategier både utifrån det nationella intresset och utifrån att EU verkligen ska kunna prestera någon typ av förslag i en situation som denna, där vi verkligen befinner oss i ett krisläge.

Flera av er tar upp nyckeltalet. Man har nu valt att tillfälligt lyfta bort fördelningsnyckeln ur diskussionen eftersom det har funnits svårigheter att komma överens. I stället har man angett siffror för varje land. Diskussionen om fördelningsnyckeln kommer att fortsätta, och den kommer säkert upp i samband med det permanenta förslaget.

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Låt mig inflika en fråga här. När andra länder har velat diskutera detta, i vilken riktning har de då velat röra siffrorna?

Anf. 24 Statssekreterare LARS WESTBRATT:

Vi hade ett förslag som från början innebar att vi skulle ta större hänsyn till de ansträngningar som vi i Sverige hade gjort när det gäller mottagandet. Det fanns under en period ett förslag från Österrike om att man skulle ta 50 procent på bnp och 50 på befolkning. Sedan har man kommit ned i den gamla diskussionen igen. Det är lite svårt att analysera vart andra exakt försöker dra i detta. Det finns säkert olika kopplingar som har att göra med hur det inrikespolitiska läget ser ut också.

Den linje som vi håller fast vid är att alla länder ska vara med och bidra. Vi ska ha ett jämnare mottagande som innebär att fler länder kan göra mer. Det är den linje som för svensk del alltid har legat fast. Vi vill ha en tvingande omfördelning.

Sedan måste vi på något sätt kompromissa med de andra stora länderna för att komma fram i den här frågan. Viktigt är att vi får ett beslut någonstans om att omfördela personer från de länder som är värst utsatta.

Men framför allt är det viktigt att se till att alla länder tar emot. Det ska inte vara några som kan avstå från att ta emot.

Det har funnits en diskussion där 22 länder har varit för en omfördelning och sex länder som har hållit emot. Det är detta som har föranlett diskussionen om kvalificerad majoritet. Nu finns det möjlighet att besluta i frågan på RIF-rådet med kvalificerad majoritet, men samtidigt finns det ett politiskt tryck: Man vill gärna ha enighet i den här frågan också.

Vi tycker att det vore bra om man kunde anta detta med kvalificerad majoritet om det går. Då får vi ändå något slags skarpt förslag från det RIF-möte som kommer att vara nu. Men den här frågan diskuteras ju också. I eftermiddag, när Coreper har diskuterat färdigt och ordförandeskapet har något slags papper vet vi lite mer vad som händer.

Hur ser det då ut fortsatt framåt? Detta med tillfällig omfördelning är en fråga. Sedan har vi andra frågor som kommer bit för bit under hela hösten. Den andra frågan som man hittills inte har tagit upp i skarpt läge gäller den permanenta omfördelningen, som är en krismekanism. Det finns frågor om återtagande som kommer upp. Det utrikespolitiska spåret drivs vid sidan av detta, bland annat med Vallettaprocessen i höst. Vidare finns säkra-länder-frågan, som också kommer upp senare. Det är alltså ett antal frågor som finns på dagordningen. Statsministern har redovisat ett tiopunktsförslag om vad regeringen vill åstadkomma framöver.

Sedan kommer jag till detta med tre års omfördelning. Är det rimligt att man kan vänta tre år? Nu är det ju detta förslag som ligger. Jag tycker väl att det vore bra om man kunde klara det på två år, och jag tror att också kommissionen ser en oro för detta att man skjuter fram det. Då ska man komma ihåg att det inte är alldeles enkelt att få uppskov med 30 procent om man nu har en sådan situation i landet att man vill skjuta på detta.

Här har också kommissionen sagt att man i en separat deklaration vill kunna uttala åtgärder för att man ska kunna upprätthålla siffran 120 000 på två år. Vad det innebär närmare vågar jag inte säga, men som ni märker finns det en oro. Den oro ni känner delar också kommissionen. Det är viktigt att alla ändå är med på detta.

Hur är det då med omfördelningen från framför allt Grekland och Italien, och hur många söker sig till dessa länder? Jag har inga aktuella siffror på hur många som har registrerats i Italien och Grekland för tillfället. Jag hörde tidigare en siffra när det gällde Ungern, som nu egentligen inte vill vara med, som låg på 140 000. När jag pratade med ungerske ambassadören i går hörde jag dock siffran drygt 200 000. Det är alltså lite svårt att säga. Och att man har registrerats behöver inte vara detsamma som att man befinner sig i det landet längre. Så ser det ut.

Låt mig också ta upp frågan om Turkiets åtaganden. Det är väl egentligen åtaganden som gäller alla transitländer. Vi vet att människosmuggling används för att skoningslöst tjäna väldigt mycket pengar på människor som är i ett desperat läge. Vi ser alla tusentals människor som dör på Medelhavet och i smuggling på andra vägar.

Turkiet är ett av nyckelländerna. Det finns 2 miljoner flyktingar i Turkiet, och många kommer från Turkiet till Grekland. Att man har ett samarbete för att komma åt människosmugglingen är viktigt, och det

gäller inte bara Turkiet. Att komma åt människosmuggling ligger också i de processer som drivs i Afrika – Rabatprocessen och Khartoumprocessen – och även Vallettamötet kommer till viss del att handla om detta. Människosmuggling är en av de viktiga frågor som man måste adressera.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Sedan har vi min fråga om uppskalning. Det kanske kommer ½ miljon de närmaste månaderna. Vad gör vi för att de inte ska gå under jorden och tro att de inte har en chans? Har man ens diskuterat att skala upp programmet?

Anf. 26 Statssekreterare LARS WESTBRATT:

Det tror jag inte, med tanke på hur diskussionerna har gått i EU. Vi vet ju hur det gick tidigare i somras med de 40 000, hur svårt det var för länderna att över huvud taget ge tillräckliga siffror för att komma upp i denna summa. Nu ligger vi på 120 000, det vill säga 160 000 sammantaget.

Nej, det har inte funnits några sådana diskussioner. Även om det finns enstaka länder som pratar om ökad vidarebosättning och andra åtgärder. Jag vet inte vad inflödet är i år i Europa, kanske drygt 1 miljon människor, vi får se i slutet av året. Tyskland har pratat om mellan 800 000 och 1 miljon människor. Vi har inga siffror för Sverige, men att det kommer att kraftigt överstiga de 74 000 som fanns i den senaste prognosen är väl inte någon överraskning på det sättet.

Jag tror att man får se det här som en möjlighet att trycka på solidaritetsaspekten på EU:s alla länder, tvinga dem att bygga upp en infrastruktur runt mottagande som gör att de senare kan bli föremål för omfördelning av fler människor. Det är vår förhoppning från Sveriges sida. Det är säkert inte deras förhoppning. Men vi får se det här som ett första viktigt steg.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Jag öppnar för kommentarer, åsikter och ytterligare frågor.

Anf. 28 MARIA PLASS (M):

Jag har tidigare haft en fråga om gränskontrollen. Vi har sagt att det är ett nationellt åtagande. Hur ser det egentligen ut i dag med gränskontrollen? Skulle vi kunna få lite information? Vi har sagt att vi inte ska ha en europeisk gränskontroll eftersom det är en nationell fråga.

Anf. 29 MARIE GRANLUND (S):

Det är en otroligt bekymmersam situation. Lycka till med de länder som kräver omfördelningen. Det är självklart bättre att det blir någonting än ingenting alls. På samma sätt som det är viktigt att vi fördelar flyktingar och att alla kommuner i Sverige tar emot flyktingar, är det självklart otroligt viktigt nu med denna katastrof att alla tar sitt ansvar. Jag säger lycka till till den svenska regeringen i det fortsatta arbetet.

Anf. 30 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Vi har tidigare anmält avvikande mening i dessa frågor. Vi tycker inte att detta är en fråga som EU ska diktera eller avgöra. Migrationsfrågan har i regel stor påverkan på respektive medlemsstat. Vi tycker också, naturligtvis, att respektive medlemsstat själv ska bestämma sin egen inrikespolitik. Det är ändå en form av inrikespolitik att bestämma sina egna nivåer på mottagning av asylsökande eller om man vill satsa mer resurser på att hjälpa människor på plats i närområdet där de flesta flyktingarna och människorna befinner sig.

Det är också lite märkligt att diskutera en fördelningsnyckel, och sedan upphör diskussionen. Man pratar om att införa 20 000 i tvingande kvot och att ta diskussionen senare om fördelningen av kvoten. Det är förstås ett sätt att hantera diskussionen. Det finns ett stort motstånd i Europa till att den typen av frågor ska diskuteras på europeisk nivå – tack och lov – men det leder ändå till något slags osäkerhet där vi inte riktigt vet med vilka förutsättningar vi sätter oss i båten, så att säga. Det är lite fel väg att gå. Man ska börja i rätt ände i diskussionen.

Som vi har sagt tidigare motsätter vi oss alla former av indirekt eller direkt tvingande kvoter. Vår ståndpunkt är alltid att varje land måste få råda över sin egen migrationspolitik. Kommer det till någon form av beslut anmäler vi avvikande mening. Även om det bara blir en ren diskussion vill vi att vår mening framförs.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

En avvikande mening är noterad.

Då är det jag själv.

Jag känner en stor oro och undrar om det finns någon möjlighet att göra omfördelningen så framtung som möjligt, att så många som möjligt kan bli omfördelade så snabbt som möjligt. Jag känner en stor oro om det finns många människor som kommer kanske från Syrien, de hamnar i Italien i två år, och de försöker gå i skolan där. Sista året i skolgången kanske blir i Sverige. Det är nästan omöjligt att få några betyg som de kan söka vidare utbildning eller jobb på i en sådan situation. Då är det bättre om de i en sådan situation kan lära sig ett nytt främmande språk och gå i skolan så länge som möjligt på samma ställe.

Att på något sätt försöka få omfördelningen att bli så snabb som möjligt skulle gynna många av dem som kommer hit och deras framtida liv här.

Jag tycker faktiskt att det är lite ogint av alla dessa regeringar att sitta där och hålla på sitt. Det känns som om man inte riktigt förstår att det handlar om miljoner internflyktingar och flyktingar i närområdet. Så sitter vi här och bråkar och tjafsar om 0,3 promilles utökning av Europas invånarantal – att man håller så hårt på en i det här läget orimlig princip om att ”jag minsann har problem hemma och jag ska ingenting göra”.

Det är märkligt att man här inte kan visa lite flexibilitet och komma vidare. Jag är redan förberedd på att beslutet definitivt inte kommer att bli som jag vill ha det, men jag är också förberedd på att det är nödvändigt att vi kommer vidare. Jag håller med Marie Granlund att om vi gör detta nu är det i alla fall 120 000 människor som får en lite mer säker

framtid. Det är ändå ett stort steg på vägen, och jag är villig att svälja en del negativa saker på det beslutet. Jag oroar mig, precis som Alliansen, för gränskontroller och EU-kontroller. Jag oroar mig också mycket för frågan om säkra länder. Jag oroar mig för vad som händer om det kommer en halv miljon eller 1 miljon människor ytterligare och vi inte lyckas hitta en framtid för dem. Kommer de att gå under jord, och vi får en generation av skolbarn som aldrig får gå i skolan? Vissa länder har en sådan politik att de inte får gå i skolan om de gömmer sig.

Det är en bra början att åtminstone ge 120 000 människor något slags bild av sin framtid. Men det kommer att behövas mycket mer, och vi kommer att behöva en annan attityd och medmänsklighet. Jag förstår inte hur vi snabbt ska få en sådan förändring. Det känns som att det inte riktigt finns ett krismedvetande här. Vår omvärld ser definitivt inte ut som vi vill ha den. Vi måste hjälpa till och påverka så att omvärlden blir bättre så att färre människor får skäl att fly. Nu måste vi hjälpa dem som faktiskt befinner sig i en riktig kris.

Kan vi inte försöka få människor att vara lite mer flexibla med tanke på den ökade krismedvetenheten? Det känns extremt ogint att så små tal, för många länder handlar om något tusental, gör att länderna bråkar och blockerar för att man vägrar att ta emot tusen flyende människor. Jag har svårt att begripa att man kan vara så ogin.

Det var ett stöd till att försöka hitta en kompromiss. Det är slutsatsen av mitt inlägg. Då kommer vi i alla fall en bit på väg.

Anf. 32 JENS HOLM (V):

I den här överläggningen förhåller vi oss till regeringens position. I just avseendet omfördelning mellan EU:s medlemsländer delar vi regeringens position. Vi har haft rätt mycket synpunkter på andra delar som också diskuteras, till exempel säkra länder och behovet av humanitära visum och legala vägar in överlag. Det har vi redan haft överläggningar om.

Jag kan också hålla med ordförandens reflektioner om att det är extremt bekymmersamt att länderna sitter och håller på sitt och att de inte kan vara mer solidariska. Jag är rädd för att EU-länderna binder ris åt egen rygg. Det blir ett växande problem om de inte tar tag i det här och nu.

Angående min fråga om tre år. De tre åren gällde 30 procent som man kunde skjuta upp. Vad är tidsplanen för de 120 000 som inte blir undantagna? När ska de senast vara utplacerade i dessa länder?

Anf. 33 ESKIL ERLANDSSON (C):

För mig är det viktigt att vi får ett gemensamt europeiskt svar på problemen nu. Med det som ett medskick säger jag att jag är, precis som flera har uttryckt, villig att kompromissa i det avseendet.

Vad beträffar förlängningen, eller fortsättningen, det kommer det säkert att bli, är det viktigt att vi har den här typen av möte så att vi har möjlighet att ställa frågor och få de svar som finns att ge. Det är mer effektivt än att ha ett skriftligt samråd under eventuell eftermiddag eller morgondag eller när nu ett beslut kan komma.

Det är också Centerpartiet och Moderaterna som har begärt överläggningen.

Vi har verkligen fått vara med i processen, så det känns som att den fungerar bra.

Jag tar processfrågan först eftersom den är uppe nu. Jag tackar också för möjligheten för oss som bor ute i landet som inte hinner till Stockholm till den här tidpunkten att få ta samtalet per telefon. Det är stor skillnad att sitta och lyssna på varandra än att ha ett skriftligt samråd, där vi dessutom inte ens vet om folk har läst eftersom det är mycket som är okänt och man pratar tyst.

Jag är tacksam för möjligheten. Diskussionen kommer att fortsätta. Det kan vi vara säkra på.

I övrigt är det tyvärr inte så mycket nytt som har framkommit. Folkpartiet står kvar vid sina tidigare åsikter. Jag delar ordförandens oro över det mesta här i livet just nu. Jag tackar statssekreteraren för hans förtydligande. Låt mig ge ett medskick att som varm EU-vän är jag ytterst bekymrad över att allt är så sent och för lite. Jag ser hur detta spelar främlingsfientliga nationalistiska partier i händerna. För varje dag som går som vi inte får ett gemensamt ställningstagande i frågan för hela EU söndras vi lite. Jag litar, som vanligt, på att Sverige är en stark röst för ett sammanhållet EU där vi gemensamt tar ansvar för de påtryckningar och problem som vi utsätts för.

Det är bra att diskussionen om omfördelning finns eftersom det förmodligen hjälper fler länder att få ett bättre mottagningssystem – av dem som inte har en sådan tradition. Det är bra att det har stått lite om integrationsprojekt, så att alla börjar bli bättre med mottagande och integration. Det är bra i det hela.

Som statssekreteraren säger; om det kommer 1 miljon är det små summor vi talar om i fråga om omfördelning. De länder som ligger närmast Medelhavet eller Balkan har inte fungerande gränskontroller. Det är oroväckande. Jag tycker att människor ska ha rätt att söka asyl. Då måste vi hjälpa till med hur det ska gå till i de länder som tar emot flest. Det går inte att ha en ordning som gör att människorna inte blir registrerade därför att länderna inte vill ha personerna kvar i landet utan i stället släpper dem vidare utan registrering. Det är inte tillfredsställande. Det har pågått under lång tid. Den frågan måste adresseras på allvar. Det finns delvis med i texterna, men jag tycker att Sverige ska trycka på där.

Jag har två frågor. Kofi Annan var här i förra veckan och pratade om att han hade skickat ett brev till alla EU-ländernas stats- och regeringschefer. Jag vet inte om förslaget att inrätta informationscenter utanför EU också finns med på bordet.

Sedan var det slutligen vad som står i herdabrevet. Det kanske kommer med vid statsministerns samråd. Det behövs stora summor till World Food Programme, säger Donald Tusk, för att ge 11 miljoner människor

mat. Matdistributionen har redan skurits ned. Det är allvarligt. Vi säger att vi ska hjälpa både på plats och här.

I övrigt står vi naturligtvis bakom våra tidigare avvikande meningar.

Anf. 37 Statssekreterare LARS WESTBRATT:

Några av er har tagit upp frågan om gränskontrollen. Regeringen håller med om att det är viktigt att det finns en gränskontroll. Det är det som ser till att Schengensamarbetet fungerar på ett bra sätt med fri rörlighet. Det är en fråga som jag tror att alla EU-länderna är intresserade av men som av olika skäl inte lyckas. Här vill vi se till att man förstärker ländernas möjligheter att ha en bra gränskontroll.

Det finns diskussioner någonstans om att ha en europeisk gränsbevakningsstyrka. Vi tycker att gränsbevakningen ska vara nationell. Gränsbevakning ska vara föremål för nationella beslut.

Sedan var det en fråga om snabbheten och framtungheten. Det finns ett antal mekanismer i beslutet som nämner att det ska gå så fort som möjligt. Det ligger i flera medlemsstaters intresse att omfördelningen sker snabbt. Det framkommer bland annat i punkt 4 i beslutet och i punkt 10. Det finns tidsgränser nämnda. Det är viktigt att vi får till stånd de hot spots som gör det möjligt att få en sådan omfördelning. Även när det gäller hot spots och den tid som man ska befinna sig i en sådan verksamhet är det viktigt att det sker så fort som möjligt. Det har även nämnts i kommissionens olika papper. Det måste gå fort.

Det finns mekanismer som förhoppningsvis inverkar och gör så att vi får en hygglig framtunghet. Vi ska komma ihåg att 30-procentskvotsmöjligheten är ett undantag. Det är ett undantag som kräver att både kommissionen och rådet godkänner. Alldeles enkelt kommer det inte att vara att få ett sådant undantag.

Jag får återkomma till frågan om infocenter utanför EU. Det ligger inte innanför detta besluts ram. Sedan var det också en fråga om World Food Programme. Det är inte heller riktigt vår fråga på migrationsdelen. Pengar till den biten är mer en fråga för UD, kan jag tänka mig.

Vi har besökt flyktingläger. Vi vet att det råder en svår situation där. Matbristen och bristen på pengar över huvud taget i de länderna är en av de faktorer som gör att människor till slut ger upp och flyttar. Det är en viktig fråga.

Anf. 38 MIKAEL CEDERBRATT (M):

Herr ordförande! Jag fick svar från statssekreteraren om fördelningsnyckeln. Den är inte riktigt med längre utan har ersatts av siffror. Utifrån det har jag två frågor. Kan vi få tillgång till siffrorna? Hur har man kommit fram till siffrorna?

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Är det någon mer som har en slutlig synpunkt eller fråga till Lars Westbratt? Nej.

Anf. 40 Statssekreterare LARS WESTBRATT:

Först var det siffrorna. Omfördelningen ser ut så att för Sveriges del ska 567 ska tas från Italien och 1 830 från Grekland. Sedan finns kvoten, reserven, kvar som ligger på 1 830.

Det är klart att de siffrorna är inget som har hittats på. De bygger på fördelningsmekanismen utan att den är uppe på bordet. Det var likadant i somras. Svårigheten att slå fast en fördelningsmekanism kvarstår och behöver diskuteras vidare. För Sveriges inställning i frågan kommer vi, som vi har sagt tidigare, i fråga om fördelningsmekanismen att fortsätta diskussionen om att vi vill ha en tydligare tyngd på hur mycket varje land har gjort. Den frågan finns inte riktigt där just nu. Det blir något slags skendiskussion. Det finns naturligtvis någonting som siffrorna byggs på, men man diskuterar inte den frågan just nu eftersom man vet att man är så långt ifrån varandra. Det är en tillfällig mekanism, vilket gör att vi kanske kan acceptera siffrorna bättre i och med att den gäller en gång.

Jag kan tänka mig att när man kommer till frågan om en permanent mekanism med alla de svårigheter som finns i den diskussionen kommer man att behöva ta upp nyckeln tydligare.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Är det uttryckligen sagt att detta inte är prejudicerande för hur fördelningsnyckeln kommer att bli?

Anf. 42 Statssekreterare LARS WESTBRATT:

Jag vet inte om det är uttryckligen sagt på det sättet. Det är skälet till att man har tagit bort den helt enkelt.

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning. Sverigedemokraterna har tydligt anmält avvikande mening eftersom de vill ha en annan inriktning på beslutet.

Sedan har de flesta partierna haft olika sorters olika avvikande mening. De som har nämnts i dag är från Moderaternas sida arbetskraftsinvandringen och från Kristdemokraternas sida särskild betoning på humanitära visum. Nu kan vi se i återrapporten att Sverige har drivit frågan och nämnt den vid flera tillfällen.

Vänsterpartiet hade en liknande invändning och tog även upp frågan om säkra länder.

Centern och Folkpartiet har haft avvikande meningar tidigare likalydande med Moderaterna.

Vi vet om det. Nu är det så att vi närmar oss ett beslut där det är ja eller nej till slutsatserna. Vi får väl se. Jag tolkar det som att regeringens förhandlingsinriktning har stöd i EU-nämnden med en tydlig avvikande mening från Sverigedemokraterna. De vill ha en annan riktning i den frågan. I övrigt känner jag att det finns ett stöd från andra partier att driva på i den riktning som regeringen försöker driva på. Sedan tar vi slutgiltig ställning på ett möte eller med ett skriftligt samråd senare i dag.

Om vi har ett skriftligt samråd har vi haft något slags princip om att vi ska ha två timmar på oss. Det är nog för lång tid i dag. Det är möjligen

så att ett telefonmöte skulle gå fortare. Då är det bara ja eller nej som gäller. Det kanske skulle gå fortare, om vi är med på att det är ja eller nej som gäller på det mötet. Det är vad vi har att ta ställning till i det läget.

Om vi har ett skriftligt samråd kan vi också tänka oss att möjligtvis förkorta tidsperioden om folk är villiga att acceptera en sådan lösning.

Anf. 44 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Vi har inte hittat på en princip om två timmar. Det är vad KU har sagt. Den bör ligga fast.

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Då frågar jag Lars Westbratt vad ni tror. Om det finns två timmar kan vi ha ett skriftligt samråd. Om tiden är kortare misstänker jag att ett telefonmöte skulle gå fortare. Jag ber om vägledning för hur ni bedömer situationen.

Anf. 46 Statssekreterare LARS WESTBRATT:

Med tanke på det som har hänt och händer hela tiden vet vi inte riktigt vad som kommer ut i Coreper. Nu har vi en ganska långt framskriden handlingsplan. Nu har det ändå varit ett antal Corepermöten där man har värkt ut en plan.

Vår förhoppning är att när ordförandeskapet lämnar sitt papper inför RIF-rådet att det inte är några större skillnader i förhållande till det som vi har presenterat i dag. Om det är marginella skillnader i det hela skulle jag föredra att ha en skriftlig process. Det kommer inte att vara några större skillnader på det vi har diskuterat och pratat om i dag gentemot tidigare.

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Det är alltså ordförandeskapets dokument som vi inväntar. Bedömer statssekreteraren att det kommer att finnas två timmar från det att vi har fått dokumentet till att beslut behöver fattas?

Anf. 48 Statssekreterare LARS WESTBRATT:

Det är tyvärr omöjligt att säga. Jag önskar att jag kunde ge svar. Jag tror att det är omöjligt att säga. Jag tror inte att man ska räkna med att det kommer att vara så pass lång tid.

Anf. 49 ORDFÖRANDEN:

Vi planerar för ett skriftligt samråd om det finns två timmar för det. Men om förändringen är större än vad vi kunde förvänta oss i dag eller vid detta tillfälle eller att tidsutdräkten är ännu kortare planerar vi för telefonmöte. Jag ber alla att ha en beredskap för båda varianterna i dag. Ni vet att det kommer att komma ett dokument med hyfsat kort varsel, eller så kommer en kallelse till telefonmöte med hyfsat kort varsel. Alla får vara beredda på det. Alla som är närvarande kan träffas i salen. Vi kollar vilken sal det blir om det blir ett telefonmöte. Givetvis är det bra om så många som möjligt är här fysiskt.

Är det någon som invänder mot en sådan procedur, det vill säga att vi lämnar öppet för båda varianter beroende på tidsplan och politiska förändringar? Runt bordet ser jag mest nickningar. Är det någon på telefon som har någon annan åsikt? Nej. Då fastställer vi en sådan procedur.

Jag tackar alla och avslutar mötet.

2015/16:1
22 september

Innehållsförteckning

§ 1 Rättsliga och inrikes frågor	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Statssekreterare LARS WESTBRATT	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 4 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	1
Anf. 5 Statssekreterare LARS WESTBRATT	1
Anf. 6 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	1
Anf. 7 Statssekreterare LARS WESTBRATT	2
Anf. 8 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 9 Statssekreterare LARS WESTBRATT	2
Anf. 10 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 11 Statssekreterare LARS WESTBRATT	3
Anf. 12 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 13 MIKAEL CEDERBRATT (M)	3
Anf. 14 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 15 JOHNNY SKALIN (SD)	4
Anf. 16 ESKIL ERLANDSSON (C)	4
Anf. 17 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 18 TINA ACKETOFT (FP)	4
Anf. 19 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	4
Anf. 20 JENS HOLM (V)	5
Anf. 21 JAN-OLOF LARSSON (S)	5
Anf. 22 Statssekreterare LARS WESTBRATT	5
Anf. 23 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 24 Statssekreterare LARS WESTBRATT	6
Anf. 25 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 26 Statssekreterare LARS WESTBRATT	7
Anf. 27 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 28 MARIA PLASS (M)	8
Anf. 29 MARIE GRANLUND (S)	8
Anf. 30 JOHNNY SKALIN (SD)	8
Anf. 31 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 32 JENS HOLM (V)	10
Anf. 33 ESKIL ERLANDSSON (C)	10
Anf. 34 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 35 TINA ACKETOFT (FP)	10
Anf. 36 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	11
Anf. 37 Statssekreterare LARS WESTBRATT	11
Anf. 38 MIKAEL CEDERBRATT (M)	12
Anf. 39 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 40 Statssekreterare LARS WESTBRATT	12
Anf. 41 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 42 Statssekreterare LARS WESTBRATT	12
Anf. 43 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 44 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	13
Anf. 45 ORDFÖRANDEN	13
Anf. 46 Statssekreterare LARS WESTBRATT	13

Anf. 47 ORDFÖRANDEN.....	13	2015/16:1
Anf. 48 Statssekreterare LARS WESTBRATT.....	14	<u>22 september</u>
Anf. 49 ORDFÖRANDEN.....	14	